

Ułatwienie usuwania drzew i krzewów z nieruchomości

Maciej J. Nowak

dr, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Zakład Prawa i Gospodarki Nieruchomościami, radca prawny, maciej.nowak@zut.edu.pl

16 grudnia 2016 roku została uchwalona kontrowersyjna ustawa o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach. Przede wszystkim odnosi się ona do zagadnień związanych z usuwaniem drzew lub krzewów.

Wciąż obowiązująca w tym zakresie zasada polega na tym, że usunięcie drzewa lub krzewu z nieruchomości wymaga zezwolenia wójta/ burmistrza/ prezydenta miasta. Zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, usunięcie drzewa lub krzewu z nieruchomości może nastąpić po wydaniu zezwolenia wydanego na wniosek:

- posiadacza tej nieruchomości, za zgodą właściciela nieruchomości (zazwyczaj będą to te same podmioty) lub też
- właściciela urzędzeń przesyłowych, jeżeli drzewo lub krzew zagrażają funkcjonowaniu tych urzędzeń.

Zmiany o których mowa rozszerzyły zakres wyjątków od tej zasady. Można wręcz wskazać, że przy zachowaniu dotychczasowego układu ustawy, doprowadziły praktycznie do odwrócenia wcześniej występujących proporcji. Zgodnie bowiem z nowym brzmieniem art. 83f ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, przedstawionych powyżej wymogów nie stosuje się między innymi do:

- drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własności osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej
- drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

Zwróćmy zwłaszcza uwagę na pierwszą z wymienionych przesłanek. Wynika z niej bowiem, że tak naprawdę wystarczy, aby właścicielem danej nieruchomości była osoba fizyczna, aby zupełnie usunąć wymóg uzyskiwania zezwolenia. Oczywiście ustawodawca zastrzega, że drzewa lub krzewy muszą być usuwane „na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej”. W węższym ujęciu oznacza to, że np. usunięte drzewa nie mogą być wykorzystywane na cele gospodarcze. W szerszym zaś, że wykorzystywa-

nie danej (władanej przez osobę fizyczną) nieruchomości na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej powoduje, że już samo usuwanie z niej drzew lub krzewów ma w domyśle taką działalność ułatwiać. Czyli w tym przypadku zgoda organu wykonawczego gminy jest wymagana. Warto jednak odnotować możliwość różnych wykładni wskazanego przepisu.

Na tym jednak nie koniec. Zgodnie z art. 83f ust. 1a znowelizowane brzmienie ustawy o ochronie przyrody, rada gminy w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego może dodatkowo określić, że wymogu uzyskania zezwolenia nie stosuje się także do innych drzew lub krzewów. Jako możliwe różnicujące powyższą kwestię kryteria, wskazuje się gatunek drzewa, wiek drzewa, obwód pnia drzewa, cel usunięcia drzewa oraz cechy nieruchomości. Cel usunięcia drzewa podzielono na związany z prowadzeniem działalności gospodarczej i niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej (nie wskazując jednoznacznie, że nie można wyłączyć wymogu zezwolenia przy usuwaniu drzew na cele związane z działalnością gospodarczą). Wśród cech nieruchomości wymieniono: objęcie nieruchomości formami ochrony przyrody, wpisanie do rejestru zabytków, położenie w pasie drogowym drogi publicznej, rodzaj użytku wynikający z ewidencji gruntów i budynków oraz określone przeznaczenie nieruchomości wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w tym ostatnim wypadku ustawodawca popełnił błąd: decyzja o warunkach zabudowy nie określa przeznaczenia terenu).

Jak wskazano powyżej, przedmiotowe regulacje budzą duże kontrowersje. I słusznie – walory środowiskowe i przyrodnicze powinny podlegać daleko idącej ochronie. Z prowadzonych debat wynika zresztą, że obecnie zróżnicowane walory przestrzenne nie są dostatecznie chronione, kosztem indywidualnego prawa własności. Niestety, przedmiotowa regulacja te negatywne tendencje znacząco pogłębia.